

Promicanje održivosti u turizmu

u općini ŽMINJ

Promicanje
održivosti
u turizmu

u občini ŽMINJ

IMPRESSUM

IZDAVAČI

Udruga ZUM, Kandlerova 10, 52100 Pula
Tel./faks: +385(0)52/211364
E – mail: info@mladipula.org
URL: www.mladipula.org

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Odjel za ekonomiju i turizam “Dr. Mijo Mirković”, Preradovićeve 1, 52 100 Pula
Tel.: +385(0)52/377000
Faks: +385(0)52/216416
E – mail: ured@efpu.hr
URL: www.efpu.hr

MJESTO I VRIJEME IZDAVANJA

Pula, svibanj 2010.

UREDнице

mag. oec. **Ana Žužić**
doc. dr. sc. **Kristina Afrić Rakitovac**

SURADNICI/E

Danijela Šistov, Katarina Harauzek, Ana Kurtović, Iva Jakopec, Sara Klarić, Helena Grgurić, Mirta Moslavac, Nataša Cvitić, Amela Botonjić, Renata Dinčir, Ana Šarbaić, Kristina Gašprotić, Lea Punčec, Kristina Grgić, Maja Celija, Nataša Čuić, Emil Kolić, Alex Ristić, Matija Funčić, Edis Behlulović, Anita Kalanj, Tonka Janković, Elena Bačac, Lana Đurović

LEKTURA I KOREKTURA

Ana Preveden

FOTOGRAFIJE

Ana Preveden

Zvonimir Čačić

Turistička zajednica Općine Žminj
arhiva udruge ZUM

DIZAJN I PRIJELOM

Zvonimir Čačić

NAKLADA

500 primjeraka

Tiskanje ove publikacije omogućeno je temeljem financijske potpore Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u skladu s Ugovorom br. 007-02/09-04/00129, potpore Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva u skladu s Ugovorom br. 421-02/09-PP-6/13 te potpore Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva u skladu s Ugovorom br. 007/08/UGO/29. Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajalište Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva te ostalih Donatora.

Dragi ČITATELJU, draga ČITATELJICE,

u rukama držiš publikaciju “Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj” koja je nastala u sklopu projekta “**Jačanje kapaciteta mladih za proces osmišljanja strategije održivosti u turizmu na lokalnoj razini**”. Projekt je realiziran u partnerstvu udruge ZUM i Odjela za ekonomiju i turizam “Dr. Mijo Mirković”, Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Kroz implementaciju aktivnosti željeli smo studentima i studenticama Odjela omogućiti jedno novo iskustvo, drugačiji pristup radu i učenju. Naime, radi se o primijeni metode *društveno korisnog učenja* kojom studenti/ce znanje i vještine stečene kroz studij, primjenjuju u razvoju projekta kojim se rješava konkretan društveni problem. Ovakav tip učenja ima društvenu komponentu koja približava Sveučilište društvenoj okolini i daje studentima osjećaj kako čine nešto dobro i pozitivno, a istovremeno stječu iskustva za svoju buduću karijeru.

U skladu s time je, za 24 studenata/tica, organiziran obrazovni ciklus “Održivi turizam na lokalnoj razini” koji je uključio sljedeća predavanja i studijski posjet:

- 1.) Razvoj koncepcije održivog razvoja te mogućnosti primjene u različitim područjima djelovanja;
- 2.) Održivi turizam u 10 koraka;
- 3.) Okolišno-odgovorno upravljanje malim turističkim objektima u Istri;
- 4.) Studijski posjet Gradu Rovinju, Općini Bale, obiteljskom hotelu “Kaštel Pineta”, Sveti Martin te ruralnoj kući za odmor “Arbalovija”, Žminj.

Nakon obrazovnog ciklusa, uslijedio je radni sastanak s relevantnim dionicima općine Žminj (predstavnicima Općine, Turističke zajednice, iznajmljivača i ugostitelja), na kojem smo analizirali trenutno stanje u Općini u području turizma, stavove dionika o prioritetima za

razvoj u području turizma kao i njihovu viziju toga kraja. Na temelju dobivenih informacija, kao i istraživanjem dostupne literature, studenti/ce su izradili/e projekt “Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj”. Njihove ideje, prijedlozi i promišljanja o razvoju turizma Općine predstavljeni su u ovoj publikaciji. Publikacija zasigurno može poslužiti donositeljima odluka, ali i svim ostalim relevantnim dionicima u području turizma, kao smjernica, odnosno alat za pokretanje određenih procesa koji će dovesti do održivog razvoja lokalne zajednice.

Osim što smo povećali informiranost i svijest studenata/ica o konceptu održivog razvoja u području turizma, razvili smo i njihove kompetencije za prepoznavanje tog koncepta te njegovu implementaciju na stvarnom primjeru.

Pozitivna promjena koju smo željeli postići jest usavršavanje kvalitete i produktivnosti edukativnog sustava u kombinaciji s društvenim angažmanom mladih. Smatramo da je ovakav oblik nastavnog programa zaista najučinkovitiji kada govorimo o stvarnom angažmanu mladih u rješavanju određenih problema. S jedne strane studenti/ice imaju priliku jačati svoju konkurentnost za izlazak na tržište rada, stjecati početno radno iskustvo, a s druge strane se pripremaju za aktivno i odgovorno demokratsko građanstvo kroz kritičko i analitičko promišljanje društvenih procesa zajednice u kojoj žive.

Na samom kraju želimo se zahvaliti svim sudionicima/ama projekta koji su predano i odgovorno sudjelovali u svim fazama projektne implementacije, predavačima Mileni Radošević iz Zelene Istre te Hrvoju Cariću iz Instituta za turizam Zagreb, koji su održali vrlo konkretna, zanimljiva predavanja s praktičnim primjerima iz života. Zahvaljujemo domaćinima koji su nas ugostili na studijskom posjetu te podijelili s nama svoja iskustva u pogledu razvoja održivosti u turizmu.

Posebno bismo se željeli zahvaliti Općini Žminj, Turističkoj zajednici Općine Žminj te lokalnim dionicima na pružanju podrške u organizaciji zajedničkog sastanka te ustupanju nama neophodnih informacija za izradu ove publikacije.

UREDнице

ODABRANA OBILJEŽJA OPĆINE ŽMINJ

Općina Žminj, sa središtem u Žminju, je osnovana 09. travnja 1993. godine. Zauzima površinu od 71,90 km², što čini 2,54% cjelokupne površine Istarske županije. Nalazi se u unutarnjem dijelu Istarske županije, gotovo u samom njezinom središtu. Graniči s općinskim jedinicama lokalne samouprave Gračišće, Barban, Svetvinčenat, Kanfanar, Tinjan i Sveti Petar u šumi te s gradom Pazinom.

Na području općine Žminj se nalaze 33 samostalna naselja u kojima, prema popisu od 31. ožujka 2001. godine, žive 3433 stanovnika, što čini 1,7% ukupnog broja stanovništva Istarske županije. Prosječna gustoća naseljenosti općine Žminj 2001. godine, iznosila je 48,05 stanovnika/km², što je znatno ispod prosjeka Županije (73,13 stanovnika/km²) ili prosjeka Republike Hrvatske (77,49 stanovnika/km²). Prema raspoloživim izvorima, Općina je najviše stanovnika imala 1910. godine, kada se ta brojka popela na 5267 stanovnika, što je za trećinu više nego 2001. godine. Razdoblje unutar navedenih popisnih godina je obilježeno procesima prirodne i mehaničke depopulacije, uzrokovanim nepovoljnim gospodarskim trendovima. Za Općinu je specifično brže starenje stanovništva u odnosu na prosjek Republike Hrvatske, budući da je Indeks starosti 1991. godine iznosio 89,67 za Općinu, a 66,66 za Republiku Hrvatsku. Također, stupanj obrazovanosti stanovništva je znatno niži u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Udio stanovništva Općine, starog 15 i više godina, sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem, 1991. godine je iznosio 33,86%, dok je za Republiku Hrvatsku te godine iznosio 45,31%.

Područje općine Žminj je do 1961. godine bilo tipično ruralno područje. Prevladavala su relativno mala i raštrkana naselja s brojnim zaseocima, a po svojoj su strukturi bila prevladavajuće agrarna

1. Prema: Prostorni plan uređenja općine Žminj, Knjiga 1 – tekstualni dio, Zagreb – Žminj, siječanj 2006.

i ruralna, gospodarski nerazvijena i infrastrukturno neopremljena. Tek kada se počela razvijati industrija u bližim gradskim središtima, prvenstveno u Puli, Pazinu i Rovinju, te turizma u priobalju, dolazilo je do postepene preobrazbe naselja Općine.

Za dugoročni razvoj gospodarstva općine Žminj, polazeći od komparativnih prednosti kojima raspolaže, jesu poljoprivreda, industrija, iskorištavanje mineralnih sirovina i turizam. Godine 2010., na području Općine posluje otprilike 200 trgovačkih društava i obrta.

POLJOPRIVREDA

Područje općine Žminj pripada umjerenom kontinentalnom klimatskom pojasu. Pedološki sastav tla pogodan je za razvoj poljoprivrede. No, kako sadašnji prirodni resursi (veličinom, strukturom i kvalitetom) nisu dostatni za intenzivniji razvitak velikih subjekata, razvoj poljoprivrede se temelji na malim gospodarstvima. Područje Općine pogodno je za uzgoj povrća, uzgoj voća umjerenog klimatskog pojasa, proizvodnju vina, uzgoj goveda, ovaca i koza. Na području Općine raste sljedeće samoniklo bilje: radić, maslačak, bazga, ružmarin, bosiljak, kadulja, lovor, šparoga, kupina, i dr.

INDUSTRIJSKA ZONA

Godine 2001. je započeo razvoj Industrijske zone Žminj. Danas se u tom području nalaze gospodarstvenici građevinske djelatnosti, djelatnosti proizvodnje valjaka, proizvodnje keramike, pržionica kave, auto-prijevoznik te trgovačke djelatnosti.

TURIZAM

Područje općine Žminj pogodno je za razvoj različitih selektivnih oblika turizma u ruralnom prostoru. Okolica Žminja obiluje brojnim ruralnim objektima koji nude izvornu istarsku kuhinju i tradicionalni ugođaj. Stare istarske kuće i stancije preuređene su u objekte, koji uz domaću istarsku kuhinju, nude smještaj i dodir s netaknutom prirodom.

Prema podacima Turističke zajednice Općine Žminj, 2009. godine je, na području Općine, boravilo 2404 turista, a ostvareno je 21404 noćenja. Pretežito se radilo o obiteljima s djecom. Prema istom izvoru se, na području Općine, nalaze 33 iznajmljivača s ukupno 240 kreveta.

POSTOJEĆE TURISTIČKE MANIFESTACIJE:

- Mačkari;
- Bartulja;
- Žminjski gardelini;
- Armonikin pir;
- Makarunijada;
- izložba gljiva “Dani gobic”;
- Dani sira;
- “Zlatne ruke moje bake”;
- izbor miss sela;
- Biciklizam (Tour de Žminjštine);
- Jamarenje.

Sabor čakavskoga pjesništva, jedna od priredaba Čakavskoga sabora, tradicionalna je manifestacija koja se održava u Žminju početkom lipnja.

Žminjski dijalekt značajan je dio žminjske nematerijalne kulturne baštine.

Očuvanju tradicijskih plesova i običaja Općine, značajno pridonosi Folklorno društvo Cere, najstarije folklorno društvo u Istri. Značajno je istaknuti održavanje Sabora čakavskoga pjesništva.

KULTURNO – POVJESNA BAŠTINA

Područje općine Žminj ima bogatu kulturno-povjesnu baštinu. Od arheoloških lokaliteta izdvajaju se: Gradina kod Kanfanara, Pištine (Cerniza), Kortine, Žminj (stara srednjovjekovna jezgra), Žminjsko Gradišće, Čikovac, Gromača, Starohrvatska nekropola kod osnovne škole te Babina brajda. Srednjovjekovna je jezgra naselja Žminj, u svojoj cjelini, registrirana kao spomenik kulture.

Na području općine Žminj nalaze se sljedeće povjesne profane i sakralne građevine:

- **župna crkva Sv. Mihovila arkandela** u Žminju: registrirano kulturno dobro, i to kao pojedinačni sakralni i profani kompleks nacionalne i županijske razine značaja. U baroknoj župnoj crkvi Sv. Mihovila nalazi se i vrijedan barokni inventar.
- **Sv. Bartul apostol** (Žminj): sagrađena u XVI. st.
- **Sv. Antun opat** (Žminj): sagrađena 1381.
- **Presveto Trojstvo** (Žminj): gotička kapela
- **Sveti Križ** (Žminj groblje): sagrađena u XVII. st.
- **Sv. Kvirin bm.** (Mačini): sagrađena 1730. na mjestu ranije crkve
- **DBM “Svetomore” - Stomorica** sagrađena 1723.
- **Sv. Foška**: sagrađena u IX. st. Na istom je mjestu nekada postojala i crkva iz V./VI. st., i uz nju starohrvatsko groblje.
- **Sv. Leopold Mandić** - 1988. preuređena u crkvicu – svetište
- **BDM Majka Crkve** (Pamići): sagrađena 1997.

PRIRODNA BAŠTINA

Područje općine Žminj obiluje specifičnom prirodnom baštinom.

Botanički rezervat obuhvaća područje između Žminja, Tomišići, Benčići, Markoči, Klimni, Orihi, Petehi i Pustijanci. Odlikuju ga prirodni travnjaci, suhozidi i kažuni.

Ističe se Feštinsko kraljevstvo, **geomorfološki spomenik prirode**. Otkriveno je 1930. godine, a za javnost je otvoreno 2008. godine. Dužina spilje iznosi 67 metara, širina 27 metara, a prosječna temperatura iznosi od 13 do 16° C.

Zaštićenim krajolikom proglašeni su Limska draga te šire područje između Lindara i Žminja. Limska draga obuhvaća naselja i dijelove naselja Krajcar Breg, Prkačići, Vidulini, Pifari, Kršanci. Odlikuje je izrazita raznolikost flore i faune.

SWOT ANALIZA OPĆINE ŽMINJ

SNAGE

- ▶ izrazito povoljan geoprometni položaj;
- ▶ blizina mora i emitivnih tržišta;
- ▶ submediteranska kontinentalna klima;
- ▶ plodna zemlja crvenica;
- ▶ visok postotak aktivnog stanovništva;
- ▶ brojni, očuvani i raznoliki prirodni resursi;
- ▶ raznolikost samoniklog bilja (radić, maslačak, bazga, ružmarin, bosiljak, kadulja, lovor);
- ▶ velika biološka raznolikost zaštićenog krajolika Limske drage (leptiri, puževi, ptice) i geomorfološkog spomenika prirode Feštinsko kraljevstvo (šišmiši, pauci, skakavci);
- ▶ bogata i raznolika kulturno-povjesna baština;
- ▶ jezgra naselja Žminj registrirana kao spomenik kulture;
- ▶ povjesni graditeljski sklop (gradski fortifikacijski sustav Žminja s pripadajućim gradskim bedemima, kulama i ložama);
- ▶ brojne povjesne, civilne i sakralne građevine;
- ▶ jedinstvene arheološke zone i lokaliteti
- ▶ uvrštenost žminjskog govora na Listu zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Hrvatske;
- ▶ folklorno društvo "Cere" (sviranje na istarskim narodnim instrumentima, dvoglasno pjevanje, razni plesovi);
- ▶ brojne manifestacije (Žminjski mačkari, Dani sira, Žminjski gardelini, Armonikin pir, Bartulja, Makaruni-jada i Dani gobic);
- ▶ privlačnost staze "Putovima špilja";
- ▶ ambijent pogodan za obitelji s djecom;
- ▶ izrazita gostoljubivost lokalnog stanovništva;
- ▶ neizgrađenost prostora;
- ▶ preuređenje starih istarskih kuća i stancija u objekte koji uz smještaj nude i domaću istarsku kuhinju;
- ▶ autentičnost, izvornost i mir pojedinih dijelova Općine;
- ▶ povećanje fizičkog obujma turističkog prometa;
- ▶ izrada novih informativnih materijala, suvenira i razglednica.

SWOT ANALIZA OPĆINE ŽMINJ

SLABOSTI

- ▶ prirodna i mehanička depopulacija i starenje stanovništva;
- ▶ smanjenje ljudskog potencijala prostora zbog odljeva obrazovane radne snage s područja općine Žminj;
- ▶ neprikladna obrazovna struktura stanovništva (nedostatak stručnjaka s upravljačkim znanjima i vještinama te specijalističkim znanjima za potrebe gospodarstva);
- ▶ visoka stopa nezaposlenosti;
- ▶ visok postotak ljudi koji se zapošljavaju u drugim općinama;
- ▶ slaba gustoća i neujednačenost naseljenosti;
- ▶ slaba konkurentnost općine Žminj;
- ▶ stagnirajući razvoj poslovno-gospodarske zone "Žminj";
- ▶ nepostojanje poduzetničkih inkubatora;
- ▶ nizak stupanj korištenja inovacija i novih tehnologija rezultira obavljanjem djelatnosti s niskom dodanom vrijednošću;
- ▶ usitnjenost i nedovoljna veličina posjeda kao ograničavajući čimbenik razvoja poljoprivrede;
- ▶ malen udio šumskih površina;
- ▶ svakodnevne primjedbe građana na miniranje, buku i prašinu iz kamenoloma;
- ▶ neosvještenost lokalnog stanovništva o potrebi očuvanja i unaprjeđivanja stanja okoliša te o razvojnim potencijalima Općine;
- ▶ nepostojanje uređenih odlagališta otpada;
- ▶ nedovoljna valorizacija prirodnih resursa i kulturne baštine u gospodarske svrhe;
- ▶ nedovoljna zaštićenost botaničkog rezervata;
- ▶ nedovoljne investicije u istraživanje arheoloških zona i lokaliteta;
- ▶ nepostojanje turističkog vodiča na području općine Žminj;
- ▶ nemogućnost cjelodnevnog posjeta (vrijeme turističkih posjeta je ograničeno ili ne postoji);
- ▶ ograničen rast turističkog prometa i prihoda izvan glavne turističke sezone te naglašen problem sezonalnosti;
- ▶ nepostojanje turističkog slogana općine Žminj;
- ▶ usmjerenost manifestacija na domaće stanovništvo, a manje na turiste;
- ▶ nedovoljna turistička promocija;
- ▶ nedovoljan broj info punktova i info tabela;
- ▶ nedovoljna razvijenost javnog prijevoza;
- ▶ nedostatni i neprikladni prostorni kapaciteti za bavljenje sportom;
- ▶ slaba umreženost ugostitelja i ostalih dionika u turizmu;
- ▶ nizak stupanj suradnje civilnog društva i lokalnih inicijativa.

SWOT ANALIZA OPĆINE ŽMINJ

PRILIKE

- ▶ rastuća atraktivnost unutrašnjosti Istre;
- ▶ klimatske osobitosti pogodne za iskorištavanje obnovljivih izvora energije (posebice sunčeve energije);
- ▶ zaustavljanje depopulacije prostora i kvalitetna valorizacija prirodnih resursa cjelovitim modelom poticanja poljoprivredne proizvodnje;
- ▶ pozicioniranje i razvoj kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda s područja Općine uz njihovo *brandiranje* i naznaku zemljopisnog porijekla;
- ▶ rastući značaj ekološki proizvedene hrane biljnog i životinjskog porijekla;
- ▶ realizacija prioritarnih programa (Program proizvodnje povrća, Program proizvodnje voća umjerenog kontinentalnog klimatskog pojasa, Program proizvodnje vina, Program uzgoja goveda, ovaca i koza, Program proizvodnje mlijeka i mesa);
- ▶ realizacija alternativnih programa (Program razvoja agroturizma, Program proizvodnje cvijeća, Program uzgoja ugroženih i rijetkih životinjskih pasmina);
- ▶ međusobno povezivanje poljoprivrednih proizvođača s ciljem poduzimanja zajedničkih aktivnosti u području edukacije, unaprjeđenja poljoprivrede te zajedničkog nastupa na tržištu;
- ▶ primjena biotehnologija te suvremenih i kontroliranih agrotehničkih postupaka;
- ▶ povezivanje poljoprivrede, lova i turizma u funkciji dohodovnog osnaživanja žitelja Općine;
- ▶ obnova uništenih šumskih površina pošumljavanjem;
- ▶ izgradnja šumarskih postaja, planinarskih domova, farmi za uzgoj divljači te znanstveno-istraživačkih stanica za kontrolu stanja šumskih ekosustava;
- ▶ modernizacija i uvođenje suvremenih tehnologija u industriji;
- ▶ obnova turističkih kapaciteta, izgradnja infrastrukture i razvoj gospodarstva povećavaju mogućnost razvoja građevinske djelatnosti;
- ▶ izgradnja stambeno-gospodarskih objekata za vlastite potrebe i za ruralni turizam na području tradicijskih stanica;
- ▶ mogućnost sustavnog pristupa sanaciji i valorizaciji nedovoljno vrednovanih kulturno-povjesnih spomenika;
- ▶ veća ulaganja u istraživanje, revitalizaciju i uređenje arheoloških zona i lokaliteta;
- ▶ mogućnost cjelodnevnog obilaska građevina koje su očuvane i mogu podnijeti turističke posjete, uz pratnju turističkog vodiča;
- ▶ bolja turistička promocija i povećanje razine informiranosti turista;
- ▶ mogućnost napretka poslovanja postojeće Turističke zajednice;

SWOT ANALIZA OPĆINE ŽMINJ

PRIJETNJE

- ▶ povećana ulaganja u uređenje biciklističkih i pješačkih staza;
- ▶ izrada poučne staze "Feštinsko kraljevstvo";
- ▶ izrada vinskih cesta, cesta maslinovog ulja i cesta gljiva;
- ▶ identifikacija bazge kao novog turističkog proizvoda (marmelade, kompoti, sok od bazge, pjenušac i vino od bazge, bazgin ocat, kozmetički preparati);
- ▶ uključivanje turista u svakodnevne aktivnosti lokalnog stanovništva;
- ▶ očuvanje starih zanata (šišanje ovaca, pletenje vune, obrada drveta, priprema kruha na tradicionalan način);
- ▶ uvrštavanje istarskih suhozida i kažuna u turističku ponudu;
- ▶ uključivanje legendi i priča o nastanku Žminja u turističku ponudu;
- ▶ sve veća turistička potražnja za aktivnim odmorom;
- ▶ izgradnja sportskih objekata i zone s ciljem unaprjeđenja postojećeg stanja u sportsko-rekreacijskim aktivnostima;
- ▶ orijentacija na domaće turiste iz obližnjih gradova i županija;
- ▶ davanje poticaja lokalnom stanovništvu za doprinos turističkoj ponudi općine Žminj;
- ▶ partnerstvo pružatelja turističko-gostiteljskih usluga;
- ▶ produženje turističke sezone diverzifikacijom turističke ponude.
- ▶ suvremena migracijska i turistička kretanja mogu bitno utjecati na izmjenu tradicionalnih elemenata kulture;
- ▶ mijenjanje vizualnog identiteta ruralnih područja (urbanizacija);
- ▶ nezaštićenost kvalitetnih poljoprivrednih zemljišta od prenamjene (prvenstveno izgradnje);
- ▶ smanjenje biološke raznolikosti i narušavanje prirodne ravnoteže;
- ▶ nedovoljna ekološka osviještenost lokalnog stanovništva i turista;
- ▶ nedostatak kvalitetnog upravljanja destinacijom kao instrumentom održivog razvoja;
- ▶ opasnost od nekontrolirane daljnje eksploatacije mineralnih sirovina;
- ▶ negativan utjecaj kamenoloma na svakodnevni život lokalnog stanovništva i razvoj turizma;
- ▶ gospodarska kriza kao ograničavajući čimbenik razvoja.
- ▶ konkurencija obližnjih općina i gradova
- ▶ konkurencija turističkih destinacija sa sličnom ponudom
- ▶ klimatske promjene

KAKO PROMICATI ODRŽIVOST U TURIZMU U OPĆINI ŽMINJ? (prijedlozi studenata/tica)

Kako bi se općina Žminj orijentirala na poticanje održivosti turizma, pažnju bi trebalo usmjeriti na:

- očuvanju i valorizaciji prirodne, kulturne i tradicijske baštine ruralnih prostora;
- pokretanju gospodarskih aktivnosti;
- osiguranju kvalitete života lokalnog stanovništva i zadovoljstva potencijalnih turista;
- uključivanju građana i njihovih udruga u pripremu i realizaciju razvojnih projekata.

1. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **DANI BAZGE**

Sambucus ebulus L., abda, bujad, obad, aptika, divlja bazgovina, habat, zova, bazga, baza, zova, bzova, samo su neki od naziva ove biljke dragocjenih ljekovitih i afrodisijskih svojstava. Koristila se još u antičko doba Hipokrata, Plinija, Galiena i Heraklija. Uz bazgu se vežu i mnoga vjerovanja – neki je smatraju simbolom smrti i rođenja, zaštitom od zlih sila, a vino od bazge se još naziva i vilinskim pićem.

Sadržaj projekta: bazga je vrlo “zahvalna” biljka. Od nje se mogu proizvesti najrazličitiji proizvodi, koji bi se “*brandiranjem*” plasirali na tržište i tako obogatili turističku, ali i gastronomsku ponudu općine Žminj. Neki od tih proizvoda su sljedeći:

- pisak za mih (kao autohtoni istarski proizvod);
- razni napici od bazge (vino, sok, sirup, pjenušac);
- marmelade, kompoti i žele;
- kozmetički preparati;
- bazgin ocat;
- puškalice za dječju igru.

Dionici u realizaciji projekta: u realizaciju bi prvenstveno bilo potrebno uključiti lokalno stanovništvo kao glavne proizvođače, a zatim i ugostitelje općine Žminj kao distributere svih bazginih proizvoda do krajnjeg korisnika – turista.

Vrijeme realizacije projekta: promocija Dana bazge započela bi početkom turističke sezone i trajala tijekom cijele sezone. Zamisljeno je da se sama organizacija i realizacija projekta odvija kroz nekoliko dana u rujnu mjesecu.

Prednosti: ovim bi se projektom omogućila valorizacija same bazge, a organizacijom festivala u rujnu, pokušalo bi se produžiti turističku sezonu i tako privući veći broj turista i posjetitelja.

Kad je neko slavensko pleme naseljavalo Istru dvoumilo se gdje da stane i podigne naselje. Jedan slijepi starac, kojega su vodili sa sobom, rekao je da se pleme zaustavi i podigne naselje tamo gdje uoče da raste biljka habat.

– Tu je, rekao je navodno plemenski starješina - dobra i sveta zemlja. I putujući prema jugu na mjestu gdje se danas diže Žminj naiđoše na habat, s visokim i crnim sjemenjem, i podigoše utvrdu. Tako je kaže priča, nastao Žminj, jedno od starijih slavenskih naselja u Istri.

(Iz knjige “Istarskim raskrižjima”, 1983. - crtica Žminjska htjenja, Ive Rudan)

2. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **ŽMINJSKA LAVANDA**

Sadržaj projekta: podizanje dugogodišnjih nasada lavande na području općine Žminj te proizvodnja i plasman lavandinih proizvoda na tržište. Neki od tih proizvoda su sljedeći:

- mirisne vrećice i jastučići lavande;
- cvjetni aranžmani;
- kozmetički preparati (eterično ulje, krema za lice i tijelo, sol za kupku, sapuni);
- aromaterapija;
- kulinarski specijaliteti (sladoled od lavande, keksi od lavande, pekmez od lavande i jabuke, lavandin čaj, lavandin ocat, lavandin liker, lavandin kruh, odresci s listićima lavande).

Dionici u realizaciji projekta: lokalno stanovništvo općine Žminj u suradnji s Grupom Istarska lavanda. Suradnja omogućava praćenje budućih proizvođača lavande od njihove ideje, samog podizanja nasada, preko njihova održavanja, izrade proizvoda od lavande, sve do konačnog plasmana proizvoda na domaćem i stranom tržištu. Ta suradnja treba biti zasnovana na principima savjetovanja, suradništva i ugovornih odnosa.

Vrijeme realizacije projekta: od 2010. do 2012. godine, nakon čega slijedi dvadesetogodišnje razdoblje eksploatacije.

Prednosti: provedbom projekta bi se osiguralo otvaranje novih radnih mjesta s perspektivom dugoročnog razvoja, kultiviranje plodnog poljoprivrednog zemljišta te obogaćivanje turističke ponude općine Žminj jedinstvenim turističkim sadržajima.

3. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **ŠPAROGE KAO DELIKATESA**

Šparoga je delikatesa koja itekako može konkurirati tartufima.

Tip promoviranja: organizirana aktivnost zajedničkog branja šparoga.

Vrijeme održavanja: predsezona (travanj i prva polovica svibnja mjeseca).

Trajanje: jedan dan. Kreće se u ranim jutarnjim satima, a branje završava u vrijeme ručka, kada započinje okupljanje kuhara i pripremanje različitih delicija od šparoga.

Dionici u realizaciji projekta: seoska domaćinstva, lokalno stanovništvo, turisti u predsezoni.

4. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **SLATKE KUPINE**

Sadržaj projekta: projekt podrazumijeva proizvodnju različitih proizvoda od kupina, kao što su na primjer:

- kupinovo vino;
- rakija i liker od kupina;
- džem od kupina;
- sladoled od kupina;
- različiti kolači od kupina.

Dionici u realizaciji projekta: u realizaciji projekta sudjelovalo bi lokalno stanovništvo u suradnji s tijelima lokalne vlasti.

Vrijeme realizacije projekta: od 2010. godine, nadalje. Kupine počinju dozrijevati sredinom srpnja, a u prirodi ih se može pronaći gotovo do kraja rujna. Potrebno je neko vrijeme kako bi se napravili proizvodi, a nakon toga ih se može skladištiti.

Prednosti: projekt bi omogućio otvaranje novih radnih mjesta (berači, prerađivači i slično), osiguralo bi se očuvanje nasada divlje kupine, a spriječila bi se i daljnja degradacija divljeg okoliša.

5. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **ŽMINJSKI MED**

Sadržaj projekta: projekt bi obuhvaćao proizvodnju domaćeg žminjskog meda i brojnih proizvoda od meda, kao što su na primjer:

- različiti sirupi od meda i ljekovitih trava;
- propolis;
- pčelinji vosak;
- pčelinji pelud;
- bademi i lješnjaci u medu;
- medovina i medovača;
- ocat od meda.

Dionici u realizaciji projekta: žminjski proizvođači meda u suradnji s tijelima lokalne vlasti i udrugom pčelara "Lipa" iz Pazina.

Vrijeme realizacije projekta: s realizacijom projekta bi se započelo od 2010. godine. Tijekom turističke sezone, organizirali bi se Dani meda.

Prednosti: projektom bi se osiguralo otvaranje novih radnih mjesta, upoznavanje turista s blagotvornim učincima meda i poticanje domaće proizvodnje meda.

6. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **GASTRO-FEST “BOŠKARIN”**

Sadržaj projekta: istarsko je govedo velika gastro-ikona. U budućnosti će sigurno zauzimati značajne pozicije u gastronomskoj ponudi. Ovaj bi projekt obuhvaćao dvodnevnu gastro-manifestaciju na području općine Žminj, usmjerenu ka stranim i domaćim turistima, kojima bi se nudili različiti specijaliteti:

- pašteta od boškarina;
- pečeni medaljoni od boškarina;
- šugo od boškarina;
- trajna salama “Bakin”;
- filé u maslinovom ulju “Boškarin”.

Dionici u realizaciji projekta: lokalno stanovništvo i ugostitelji s područja općine Žminj bi trebali usvojiti viši stupanj edukacije o pripremi mesa istarskog goveda. Osim toga, bilo bi dobro da pritom surađuju i sa stručnjacima Agencije za ruralni razvoj Istre. Između njih, lokalnih uzgajivača i Saveza uzgajivača istarskog goveda potpisali bi se kooperantski ugovori. Turistička bi zajednica Općine Žminj bila zadužena za promociju i organizaciju ove gastro-manifestacije.

Vrijeme realizacije projekta: Gastro-fest “Boškarin” bi bila dvodnevna manifestacija organizirana tijekom svibnja, a s ciljem privlačenja potencijalnih turista (gurmana) i izvan glavne turističke sezone.

Prednosti: projektom bi se stimulirao uzgoj i držanje rasplodnih grla u domaćinstvima i specijaliziranim farmama, osigurala bi se trajna zaštita istarskog goveda i predstavljanje boškarina kao novog istarskog “gastro-branda”. Time bi se obogatila turistička ponuda općine Žminj.

7. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **CESTA GLJIVA (poučna staza)**

Cilj: edukacija, razvoj kulture prepoznavanja gljiva, povećanje atraktivnosti prostora.

Tema: gljive

Sredstva: velike umjetne gljive i informativno-edukativne tabele.

Suradnja: Zelena Istra, prof. dr. sc. Romano Božac, učenici i djelatnici škole primijenjene umjetnosti i dizajna, lokalno stanovništvo.

Napomena: Ovaj je projekt zapravo samo idejna nadopuna već postojećem projektu Dani gobic, koji se provodi u općini Žminj.

8. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **FEŠTINSKO KRALJEVSTVO (poučna staza)**

Cilj: edukacija

Teme: šišmiši i drugi stanovnici špilje, geomorfologija.

Sredstva: informativno-edukativne tabele.

Suradnja: Zelena Istra

Dobar primjer poučne staze je špilja Sv. Romualda.

9. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **ZABAVNI SADRŽAJI ZA DJECU**

Dionici: lokalno stanovništvo, lokalna samouprava, lokalne škole, posjetitelji.

Najčešći posjetitelji: obitelji s djecom. Naime, djeca sve češće odlučuju o destinaciji pogodnoj za obiteljski odmor.

Tema i izgled zabavnih sadržaja: u skladu s poučnom stazom i prirodnim obilježjima tog prostora. Zabavni bi se sadržaji trebali nalaziti u sklopu Ceste gljiva (botanički rezervat).

10. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **NAJUSPJEŠNIJI DOMAĆIN**

Sadržaj projekta: projekt je osmišljen tako da uključi sve pružatelje turističkih usluga na području općine Žminj. Kao poticaj za napredak, "domaćin" s najvećim brojem gostiju, osvojio bi priznanje i novčanu nagradu.

Dionici u realizaciji projekta: ugostitelji s područja općine Žminj, Turistička zajednica Općine Žminj (koja bi promovirala ugostitelje i provodila statističku analizu) te sama Općina Žminj.

Vrijeme realizacije projekta: projekt bi trajao tijekom cijele turističke sezone. U razdoblju od rujna do listopada se može organizirati jedno događanje na kojem će se proglasiti najuspješniji ugostitelj. Općina Žminj će time dobiti još jedan događaj s kojim će se razlikovati od ostalih turističkih odredišta.

Prednosti: projektom bi se potaknulo ugostitelje na pružanje visokokvalitetnih usluga, kreativnost i maštovitost. Povećao bi se broj smještajnih kapaciteta na području Žminjštine, ulaganje u njih, a povećala bi se i promocija samih turističkih objekata. Žminj bi svoju ponudu obogatio novim, atraktivnim događanjem.

11. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **URADI SAM!**

Sadržaj projekta: smisao ovog projekta jest uključivanje turista u sezonske poljoprivredne radove i različite radionice, kao što su:

- sadnja, sjetva, okopavanje i košnja;
- sakupljanje sijena;
- ubiranje plodova (gljiva, šparoga, kupina);
- kuhanje tradicionalnih jela;
- pripremanje zimmnice;
- pređenje vune i pletenje košara.

Dionici u realizaciji projekta: u projektu bi sudjelovali vlasnici kuća za odmor i agroturizama na području općine Žminj, ali i turisti koji bi se svojevrijem uključili u poljoprivredne radove domaćina i zanimljive radionice.

Vrijeme realizacije projekta: prednost je ovog projekta - fleksibilno vrijeme trajanja. To omogućuje bolju prilagodbu turistima i vremenu kojega su oni odlučili provesti na odmoru. Oni bi se u navedene aktivnosti uključili prilikom svojeg dolaska za vrijeme uskršnjih blagdana i(li) za kraćega odmora početkom svibnja. Njihov povratak u ljetnom razdoblju omogućio bi im uživanje u blagodatima svoga rada.

Prednosti: projektom bi se potaknula briga za neobrađena i plodna poljoprivredna zemljišta, smanjilo bi se zagađenje istih, a uz to bi se obogatila turistička ponuda općine Žminj inovativnim turističkim sadržajima, čime bi se omogućio produžetak turističke sezone.

12. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **ULICA TRADICIJSKIH OBRTA**

Sadržaj projekta: u intimnoj atmosferi odabrane male uličice, svoje bi majstorske vještine posjetiteljima otkrivali, na primjer - kovač, tkalja, kamenoklesar, krojač, postolar, stolar i mnogi drugi, a najveću bi pozornost trebalo pridati vjernom prikazu izrađivanja ceranske nošnje karakteristične za područje Općine. Turisti bi mogli prisustvovati i brojnim radionicama za umjetnost i obrt, što bi im omogućilo da kući ponese suvenir čijoj su izradi i sami doprinijeli.

Dionici u realizaciji projekta: u projektu bi sudjelovalo lokalno stanovništvo, točnije stari obrtnici i zanatlije, ali i mlađa populacija koja bi bila voljna predstaviti vlastito kulturno nasljeđe i tradiciju. Turistička zajednica Općine Žminj bi imala ulogu koordinatora i organizatora projekta.

Vrijeme realizacije projekta: projekt bi započeo svake godine uoči Uskrsa, a trajao bi sve do kraja rujna. Važno je razvijati turizam ne samo u sezoni, nego i izvan nje.

Prednosti: projekt bi prvenstveno poslužio obogaćivanju turističke ponude općine Žminj i približavanje načina života ovog dijela Istre turistima. Spriječilo bi se daljnje nestajanje tradicijskih obrta i zanata, a lokalni bi obrtnici i stanovnici imali mogućnost stjecanja dodatne zarade, što bi dakako potaklo razvoj Općine.

13. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **SPECIJALIZIRANI VODIČI KROZ OPĆINU ŽMINJ**

Sadržaj projekta: projekt podrazumijeva izradu, tiskanje i distribuciju različitih specijaliziranih vodiča kroz općinu Žminj. Oni bi imali jednak logotip, prilagodljiv slogan, a u svakom bi vodiču prevladavala jedna boja, na primjer:

- *Living with tradition* – vodič kroz nematerijalnu baštinu Općine: žminjski govor, gastronomiju, tradicionalne manifestacije, zanate i slično (pršut-crvena boja).

- *Living with history* – vodič kroz kulturno-povjesnu materijalnu baštinu Općine, spomenike, profane i sakralne objekte, arheološke lokalitete (smeđa boja).

- *Living with nature* – vodič kroz prirodnu baštinu Općine (zelena boja).

Distribucija: prvenstveno na info punktu lokalne Turističke zajednice, u obližnjim turističkim agencijama, ugostiteljskim objektima općine Žminj, ali i u susjednim općinama.

Dionici: u projekt bi se mogli uključiti učenici i studenti primijenjene umjetnosti i dizajna s područja Općine izradom logotipa te dizajnanjem samog vodiča.

14. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **OMOGUĆITI POSJET KULTURNO-POVJESNIM SPOMENICIMA**

Ova ideja ne iziskuje puno napora, niti velike izdatke, a može polučiti dobar učinak.

Korisnici:

- ljudi koji su na proputovanju i koji bi se zaustavili kada bi vidjeli otvorene crkve, na primjer;
- turisti koji borave na teritoriju Općine, a koji bi tako imali dodatne mogućnosti na raspolaganju.

15. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **MOGUĆNOST ORGANIZIRANOG OBILASKA ZNAMENITOSTIMA OPĆINE**

Ova je ideja izvediva tek nakon popularizacije koju Općina tek treba dobiti nakon što posveti više pažnje brizi o okolišu, prirodnoj baštini i nakon što spriječi propadanje mnogih arheoloških lokaliteta i sakralnih objekata.

16. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **KAMP NA SELJAČKIM DOMAĆINSTVIMA**

Sadržaj projekta: na ovaj način turisti imaju priliku neposredno doživjeti život na selu.

Dionici: ugostitelji, lokalno stanovništvo, Općina, Turistička zajednica Općine i Županije, Republika Hrvatska, Europska unija.

Prednosti: diverzifikacija smještaja na području općine Žminj.

17. PRIJEDLOG RAZVOJNOG PROJEKTA

Naziv projekta: **UDRUŽENJE DIONIKA ODRŽIVOG RAZVOJA**

Dionici: lokalno stanovništvo, proizvođači ekoloških proizvoda i proizvoda s nekom vrstom oznake kvalitete, ugostitelji, iznajmljivači smještaja, Turistička zajednica Općine Žminj, Istarska turistička zajednica.

Način udruživanja: neprofitna organizacija

Ciljevi: povezivanje i edukacija svih onih koji mogu pridonijeti budućem razvoju Općine, povećanju kvalitete življenja i boljem pozicioniranju na turističkom tržištu.

Uloga: platforma za suradnju i umrežavanje; uloga lokalnog foruma gdje se otvara prostor za rasprave, podjelu iskustava, znanja, informacija.

Glavni interes: dobrobit svih interesnih skupina i očuvanje Općine u cjelini te povećanje konkurentnosti maksimiziranjem snaga, smanjivanjem i eliminiranjem slabosti uz iskorištavanje prilika.

Prednosti:

- efikasnije povezivanje svih navedenih dionika;
- njihova suradnja i edukacija;
- edukacija lokalnog stanovništva i posjetitelja o važnosti očuvanja prirodnih i kulturnih resursa;
- povećanje turističke promocije;
- smanjenje depopulacije zbog povećanja zaposlenosti (bolja edukacija i suradnja, veća motivacija, više posla, bolja promocija, veća zarada);
- povećanje broja zaposlenih u primarnim i tercijarnim djelatnostima;
- kvalitetno upravljanje odredištem i bolje pozicioniranje istoga na tržištu.

PRIJEDLOZI TURISTIČKIH SLOGANA OPĆINE ŽMINJ

Meet the charming heart of Istria

Discover the secrets – visit Žminj

Žminj – enjoy idyllic moments

Where the horizon is always green

We can't wait to say Welcome

Okusi srce Istre – dođi u Žminj

Zamisli odmor – zamisli Žminj

Malo mjesto, ali pažnje vrijedno

Doživljaj se krije u Žminju

Žminj – čarolija zelene Istre

Žminj – neistraženo blago

Osjeti, istraži, živi – Žminj

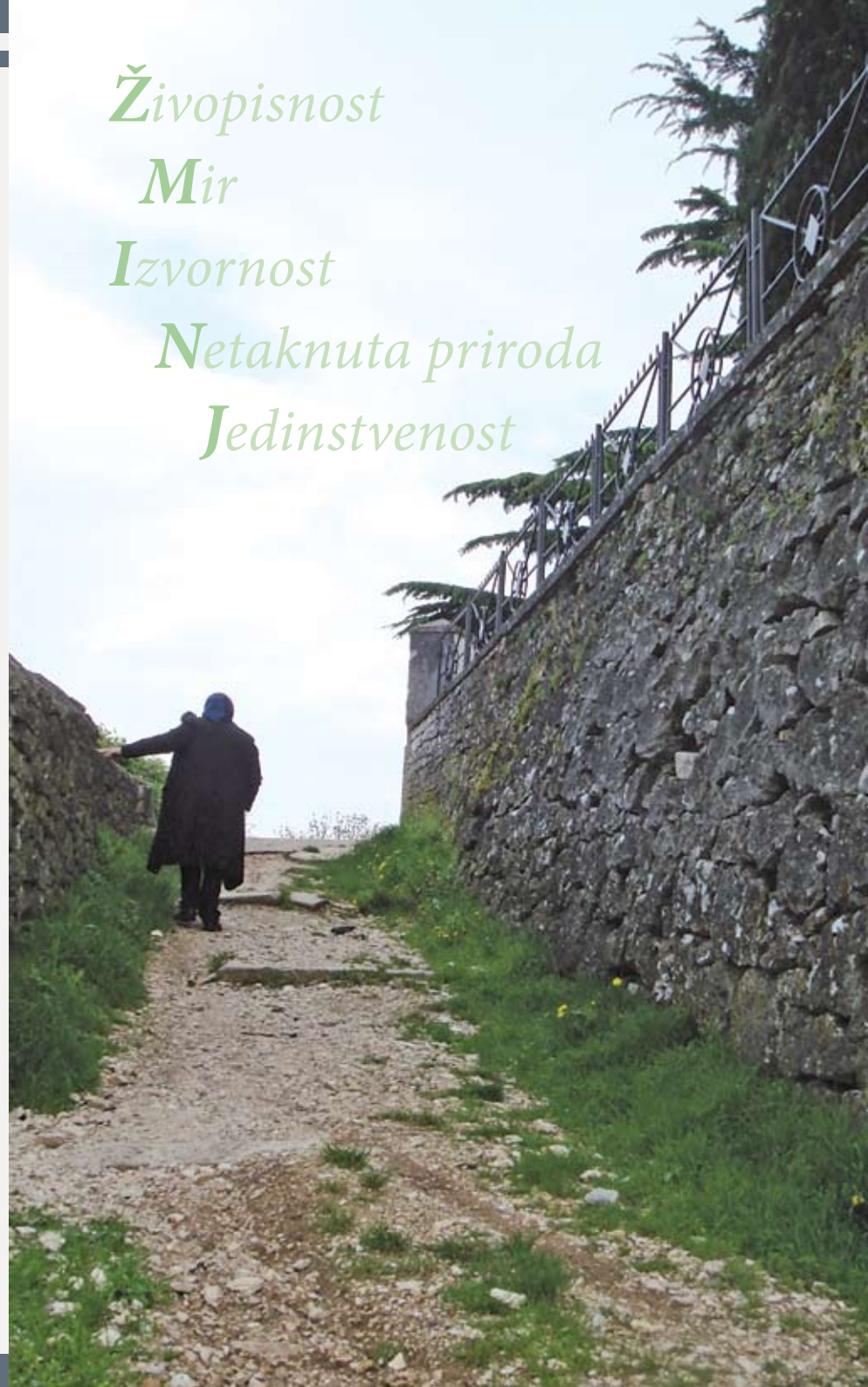
Živopisnost

Mir

Izvornost

Netaknuta priroda

Jedinstvenost

OSVRT STUDENATA/TICA NA PROJEKT

“...vrlo sam zadovoljna predavanjima jer smo napokon čuli neke primjere iz prakse i riječ stručnjaka iz područja održivog razvoja...”

“...dobila sam puno novih saznanja koja su me potakla na daljnja razmišljanja...”

“Mislim da je potrebno što više ovakvih projekata.”

“...trebalo bi biti više konkretnih projekata, gdje bi studenti mogli izravno naučiti o problemima i stvarima za koje se školuju...”

“...cijenim to što su se Odjel i ZUM angažirali da nam organiziraju ovo stručno putovanje te trud domaćina koji su nas ugostili...”

“...cijenim korisne informacije i gostoprimstvo ljudi koji su nas primili i dali sve od sebe da nam iskreno kažu kako posluju i djeluju...”

“...cijenim volju i osviještenost ovih ljudi te načine na koji su os-tvarili svoju viziju u smislu održivosti te kako su to prenijeli na svoje okruženje...”

“Moja očekivanja su uglavnom ispunjena. Smatram da projekt ima dobar cilj jednako kao i načine na koji se isti provodi, međutim, isto tako smatram kako bi bio još veći uspjeh da je bilo uključeno još nekoliko aktivista, udruga ili pak tvrtki, odnosno individualaca.”

“Projekt održivog razvoja nisam shvatila kao materijal kroz koji sam odlučila «proći» i sudjelovati, već kao iskustvo i materijal za učenje. Stečena znanja, odnosno vještine koje sam stekla projektom odrazit će se na povećanje štedljivosti energije te iskorištavanje prirodnih resursa, isto kao i na prehranu – domaća hrana, koja je osim isplativija, mnogo zdravija od moje dosadašnje prehrane.”

MATE BALOTA

1898 – 1963

“Najveća vrijednost ovoga projekta je po meni značajan doprinos za zajednicu i općenito područje Žminja, jer, zahvaljujući idejama i kreativnosti mladih ljudi, dolazi se do raznih inovativnih mišljenja kojima bi se moglo utjecati na održivi razvoj.”

“Stečena znanja za početak možemo svi koristiti u svom domu (bez obzira da li se bavimo turizmom ili ne) – ugradnja slavina, žarulja, re-noviranje kuće u skladu s održivim razvojem,…”

“Najveća vrijednost ovoga projekta jest što su po prvi puta dali priliku studentima da naučena znanja primijene i u praksi, što smatram mnogo korisnijim i vrijednijim od suhoparnog učenja u klupama. trebalo bi biti više ovakvih projekata.”

“Projekt je donio nova znanja o samom pojmu održivog razvoja, ali i o načinima njegove praktične primjene. Ponosna sam i zahvalna zbog prilike za sudjelovanjem u ovako važnom projektu.”

“Obzirnije ću se ponašati prema okolišu i prenositi na druge važnost takvog ponašanja. Gdje god budem mogla, sigurno ću tražiti načine na koje će i «moje» poduzeće moći poslovati, djelovati u skladu s konceptima održivog razvoja.”

“Najveća vrijednost ovoga projekta - pružanje prilike nama, mladim ljudima koji su unatoč predrasudama, zaista željni znanja, više praktičnog rada i bližeg kontakta s profesorima. Sve smo to od ovog projekta dobili. Hvala!”

“Najveća je vrijednost ovoga projekta praktičan rad, što je rijetkost na fakultetu – znači, primjena konkretnih znanja, koja se i u budućim aktivnostima mogu koristiti.”

“Najviše sam uživala kada smo bili u posjeti općinama i vidjeli primjere dobre prakse. U jedan se dan stigne puno toga vidjeti i naučiti te bi se takvi oblici terenske nastave trebali češće provoditi, kako bi studenti mogli doći u kontakt s korisnim informacijama i primjerima iz prakse.”

“Terenski rad je definitivno jedan od kvalitetnijih načina svladavanja pojedinih tema i cjelina gradiva. Upravo zbog načina na koji se odvija (a to je direktna povezanost s materijom), omogućava studentima da vizualiziraju ono što su teoretski naučili ili pročitali. Projekt, kao takav, omogućio mi je mnoga nova saznanja i upoznao s

jednim potpuno drugačijim viđenjem razvoja turizma – održivim turizmom.

Osim druženja, upoznavanja s novim kolegama i na neki način, zbližavanja s profesorima, projekti nastali iz terenskog rada puno su zanimljiviji jer omogućuju spajanje ugodnog s korisnim. Na zabavan način smo obogatili vlastito znanje, a ujedno učinili nešto korisno za našu zajednicu.“

“Izuzetno mi je drago što sam dobila priliku sudjelovati u ovom projektu. Zahvaljujući atmosferi aktivnog sudjelovanj svih sudionika, potaknuta sam na iznošenje vlastitih kreativnih ideja i rješenja. Naučila sam cijeniti sinergijski učinak timskog rada, a istraživanjem i osmišljavanjem razvojnih inicijativa, primijenjenih na poslovnu stvarnost Općine Žminj, učenje je dobilo dodatnu vrijednost. Projektom sam stekla nova znanja, vještine i iskustva koja će mi biti od velike pomoći i u budućem profesionalnom životu.”

“Izuzetno mi je drago što sam napokon, zajedno sa svojim kolegama, dobila priliku sudjelovati u projektu ovoga tipa, prvenstveno zbog toga što se on nije temeljio samo na suhoparnim činjenicama, već se njemu pristupilo kroz praktični rad. Kroz studijske posjete, dobili smo mnogo bolji uvid u stvarno stanje stvari te smo na taj način prepoznali brojne prilike koje se tiču razvoja turizma na području općine Žminj. Smatram da će mi ovaj projekt pomoći prilikom zapošljavanja te općenito što se tiče prepoznavanja problema tipičnih za razvoj ruralnog turizma na prostoru Republike Hrvatske. Također, moram naglasiti da se mišljenje nas studenata uvažavalo i cijenilo pa bez dileme mogu tvrditi kako smo bili pravedno uključeni u projekt.”

“Ovakav način učenja je vrlo koristan za studente, jer kroz teoretski dio i praktičnu nastavu imaju priliku ukazati svoje znanje i kreativnost.

Konkretno, vezano uz naš projekt, smatram da je ovakav način učenja neophodan za smjer turizam, turizam i razvoj, kulturu i turizam (smjereve na našem Sveučilištu vezane uz turizam). Budućnost turizma je u našim rukama i bitno je (ali i korisno) da smo već sada na studiju mogli iskusiti kako pozitivno iskoristiti stečeno znanje i vidjeti važnost naših odluka.

Ovo je bilo vrlo korisno iskustvo kojim ćemo jednoga dana, pri zapošljavanju, znati još bolje primijeniti u praksi.”

LITERATURA:

- Prostorni plan uređenja općine Žminj, Knjiga 1 – tekstualni dio, Zagreb – Žminj, siječanj 2006.
- www.zminj.hr
- www.tzzminj.hr
- www.istrapedia.hr

